Kelk zàni

Kelk zàni ra àz azin koni và kàndàn e negare ha bàr ru ye ciz ha và kala ha ye àyuxshust i be vijhe mes , zàr , sim , berenj và ya be soxàn e digàr peydayesh sàmire ha và negare ha ba kelk ya bàrxord e xayesk bàr ru ye àyuxshust mi guyànd .

Kelk zàni yek i àz reshte ha ye honàr ha ye dàst i ayin i ye Iran àd (mi bashàd) ke dàr dàste bàndi dàr ràde ye honàr ha ye saxte và dàr goruh e àyuxshust kar i ja mi daràd .

Em ruz bàraye kelk zàni noxost dàrun ya zir e avànd ya sini ye del xah ra ke be ràvan àz gune ye sim ya zàr mi bashàd àz amixte ye gàc và korf por mi konànd ta ava ye kelk kàm tàr be gush be resàd và hàm con in baz dar àz surax shàvi ye avànd dàr hengam e kar shàvàd ; Sepas ma negare ye del xah ra ru ye avànd mi negarim , kelk e shayeste ra mi gozinim , ru ye avànd mi gozarim và ba xayesk bàr tàh e kelk mi kubim ta shiyar ha và negare ha ba degàr gun i ye sàxt i ye bàrxord ru ye avànd peydayesh giràND .

Kelk ha ye in honàr gun a gun ànd (mi bashànd) và nam ha ye vijhe ye xod ra manànde kelk e saye ya kelk e nim bor mi daràND .

Pàs àz peydayesh e negare ha , korf ra joda mi konànd và ru ye shiyar ha gàrde ye zoqal mi rizànd và ru ye avànd ra ba roqàn e siyah bàraye doràxsh e xub mi pushanànd , in jur i negare ha ye kelk zàde shode be rixt e sàmire ha ye tire và ashkar dide mi shàvànd .

Nemune i àz honàr e kelk zàni ye ostan e payàg , jabop (jam e bozorg e paye dar) mes i àd (mi bashàd) ke dàr aqaziye sazman e dashtar ha ye minàv i dàr Suis ja mi daràd .

Pish ine ye honàr e kelk zàni dàr Iran

Pish ine ye kelk zàni be avam e Sàka ha peyvànd dade mi shàvàd ke nejhad e Arya i dashtànd .

Avam e pish àz sal màh

Pish ine ye in honàr dàr Iran sal màh e roshàn i nà mi daràd , Kar bàri ye àyuxshust , be vijhe mes dàr Iran và xavàr nàzdik be cànd hezar sal pish àz zay ruz e Yeshua mi resàd .

Dàr payan ha ye hezare ye do om và aqaz ha ye hezare ye noxost e pish àz zay ruz e Yeshua , honàr và pishe ye àyuxshust kar i dàr ja ha ye gun a gun e Iran be vijhe dàr àbaxtar và àbaxtar baxtàr i và kàrane ye dàfsh e dàrya ye Mazàndàr ha shokufa i dashte àd .

Àz kar ha ye honàr i ye gàran , be dàst amàde dàr in avam , jam e zàr i ye Hàsànlu mi bashàd ke dar a ye negare ha ye bàr jàste con Xoda ha ye sàvar bàr gàrdune àd (mi bashàd)

Dàr hezare ye noxost in pish àz zay ruz e Yeshua , àyuxshust kar i và kelk zàni dàr Iran àz àfzun i và shokuf a i và àrzesh e vijhe i bàhre mànd bude àd và yad gar ha ye ba àrzesh i àz an avam bàr ja mande ke nemune i àz an jam e zàr i ye Marlik mi bashàd .

Honàr kelk zàni dàr avam e Mad ha

Yad gar ha ye kelk zàni ye àndàk i àz avam e Mad ha (ke dàr sàde ye hàft om pish àz zay ruz e Yeshua dàr àbaxtar e Iran mi zistànd) mande àd ; Ciz ha ye be dàst amàde àz Azàr baygan guy a ye an àd ke àz hànay e Sàka ha paye paye kaste shode và shive và shegerd e Mad ha dàr in avam ja ye an ra gerefte àd .

Honàr kelk zàni dàr avam e Hàxamànesh i ha

Ba ru ye kar amàdàn e Pars ha và saxtar e fàrman rani ye Hàxamànesh i (330 ta 55 sal pish àz zay ruz e Yeshua) honàr e kelk zàni degàr gun i yaft và àz ja ye vijhe i bàhre mànd shod và dàr ruz gar pàs àz xod niz hànay gozasht .

Avam e Hàxamànesh i fàraz e honàr e àyuxshust kar i dàr zàmine ha ye rixte gàr i , xayesk kar i , zivàr koni và .... mi bashàd . Pàs àz tazesh e Àleksander và atàsh zàni ye Tàxt e Jàmshid yad gar ha ye besyar i nabud shod và ya be dàstur e Àleksande godaxte và pàyu shod .

Nemune i àz ciz ha ye shenaxte shode dàr avam e Hàxamànesh i tàxte ye sim i ba sàng in i ye 4000 Geràm và tàxte i zàr i ba sàng in i ye 5000 Geràm ànd ke dàr kohàn xane ye keshvàr i ye Iran negàh dari mi shàvànd .

Honàr kelk zàni dàr avam e Seluk i ha

Dàr avam e Seluk i ha ba saxtar e shàhr ha ye taze i manànde Màrv và Nesa và ja be ja i ye kar ja ha ye honàr i be in shàhr ha honàr e kelk zàni ba hànay pàziri àz honàr Helen donbale yaft

Honàr kelk zàni dàr avam e Àshkan i (Part i)

Ba ru ye kar amàdàn e Part ha (250 ta 224 sal pish àz zay ruz e Yeshua) honàr e kelk zàni ba hàm an shive ye Hàxamànesh i ba àndàk i degàr gun i be zende gi ye xod donbale dad .

Saxtar e peykàre ha àz gune ye zàr và sim và mes àrziz be shive ye rixte gàr i dàr avam e Part ha àz shokuf a i ye vijhe i bàhre mànd shod và zivàr àbzar ha ye gohàr dar ba hàm an shive ye Hàxamànesh i donbale yeft .

Dàr in avam ba tazesh e Àleksander yad gar ha ye honàr i gàran i dàr dàst nà àd (nà mi bashàd) và ba ashub ha và pàrva ye kàm e Part i ha ye noxost in be honàr tànha dàr payan ha ye in avam saxtar e kar ha ye honàr i ru be balesh nàhad .

Honàr kelk zàni dàr avam e Sasan i ha

Avam e Sasan i ha àz sal e 224 ta 650 zay ruz e Yeshua be fàrnud e gostàresh e bazàrgan i miyan e Rom và Hellas , honàr ha ye Iran i àz honàr ha ye in do keshvàr hànay pàziri kàrd . Dàr in avam saxtar e kala ha be 3 rah ànjam mi shod

1 Ba xayesk zàni bàr bàrày (bàrge ye àyuxshust i) e sàrd

2 Ba rixte gi và saxtar e avànd ha ye astàr dar àz bàrge

3 Tàrash ba càrx

Honàr kelk zàni dàr avam e Eslam i

Dàr sàde ha ye aqaz e Eslam , àràb ha honàr e kelk zàni ye avam e Sasan i ra pey ràvi kàrdànd và dàr sàde ha ye pàs in , àz hànay e gàrayesh e honàr mànd ha ye Iran i be Eslam , ba hànay pàziri àz bavàr ha ye Eslam , dàr afàrinesh e kar ha ye honàr i an ra be àyuxshust keshanidànd và kàm kàm negare ha ye gàrde ha ye bum i và àfsane i ye Iran i ja ye xod ra be sàmire ha ye Kufe i và Aye ha và dapày (dastan àz pàyam bàr) ha dad

Dàr avam e Saman i ha honàr kelk zàni dàr hànay e dade setàde be digàr sàr zàmin ha ye Eslam i rah yaft . Ciz ha và kala ha ye kelk zàni ye avam ha ye Deylàm i ha niz dàr kohàn xane ha ye Iran , nemune ha i àz yad gar ha ye in avam ànd (mi bashànd) .

Ta sàde ha se om và càhar om , kala ha ye àyuxshust i dàr Iran be shive ye Sasan i saxte mi shod . Shive ye kelk zàni ye Xorasan dàr sàde ye càhar om rixt gereft và dàr avam e Sàljuq i be fàraz e poxte gi ye xod resid .

Sàljuq i ha dàr aqaz ha ye sàde ye pànj om (429) àz Tork ostan be fàra rud amàdànd và sepas Xorasan ra hàm gereftànd . Ba gàrayesh i ke fàrman ran ha ye Sàljuq i be honàr dashtànd , honàr e kelk zàni hàm con digàr reshte ha ye honàr i posht i ban i shod và gostàresh e ceshm giri yaft .

Peydayesh e negare ha ye gis baf var , nàvar ha i dàr azin koni ha ye avànd ha be shive ye besyar ziba ràvan shod . Dàr in avam ha zivàr koni ye àyuxshust ha ba negare ha ye picide và tabide ye zàr và sim và mes và ya zivàr koni ye avànd ha ye mes àrziz i ba negare ha ye picide và tabide ye mes i besyar shod .

Àz kar ha ye besyar ziba ye in avam surax surax kar i ru ye àyuxshust mi bashàd

Honàr e kelk zàni ye Xorasan ke dàr sàde ha ye pànj om và shesh om , hàm avam ba fàrman rani Sàljuq i dàr xavàr be vijhe Xorasan và fàra rud ràvan shode bud , pàs àz tazesh e Monqol và viran shàvi ye besyar i àz payàg ha ye honàr i ye in bum và bum ràhi ye honàr mànd ha be baxtàr và miyan rud ha , dàr an bàxsh ha donbale yaft . Honàr e àyuxshust kar i ye Xorasan àz xavàr aqaz shod và dàr baxtàr balesh và gostàresh yaft .

Ba cire shàvi bàr Suriye àz su ye Qazan xan dàr aqaz ha ye sàde ye hàsht om , honàr mànd ha ye kelk zàn àz su ye Ilxan ha posht i ban i shodànd và shàhr ha ye Hàlàb và Amed và Mosul và Shiraz và Tàbriz àz payàg ha ye gàran và bozorg e honàr e kelk zàni be shomar mi amàdànd .

Dàr in avam , kar ha ye honàr i ye kelk zàni zir e hànay e honàr ha ye bum i ja gereft , be gune i ke dàr Suriye và Mesr neshane ha ye in degàr gun i bish tàr be ceshm mi ayàd , zivàr koni dàr in avam be pey ràvi àz avam e Sàljuq i donbale và bàhre giri àz honàr e xosh nevisi dàr kelk zàni besyar gostàresh yaft và avànd ha ye besyar i àz in gune saxte và azin koni shod .

Ba tazesh e Teymur be Iran dàr sal e 771 , Hàrat do bare shokuf a i ye honàr i ye xod ra baz yaft và bozorg tàrin payàg e honàr i ye an ruz shod và honàr e kelk zàni dàr an shàhr besyar dàràxshid .

Nemune i àz in avànd ha , avànd ha ye sang ab dàr Sàmàrkànd àd (gur e Teymur) ke àknun dàr kohàn xane ye Ermitajh negàh dari mi shàvàd . Sàng ab ha i niz àz sàde ye hàsht om dàr pàrxi ye adine ye Hàrat và dàr kohàn xane ye astan e pak Reza i mi bashàd .

Dàr avam e Sàfàv i sim kubi bàr ru ye àyuxshust ha be fàraz e shokuf a i ye xod resid .

irani	farsarabi	nevisànde ye vajhe ye Iran i
àbaxtar	شمال	Mackenzie
àbzar	آلت	Àmid
àbzar	وسیله	Moin
àbzar ha	آلات	Bàhram beiguy
àd (mi bashàd)	است	Bàhram beiguy
adine	جمعه	Moin
àfsane	اسطوره	Moin
àfzun i	رونق	Àmid
agah i	اطلاع	Bàhram beiguy
agah i barik nà àd	اطلاع دقیقی دردست نیست	Bàhram beiguy
Àleksander	(اسکندر(اسم خاص	Danesh name
Amed	(دیاربکر (اسم خاص	Danesh name
amixte	مخاوط	Ànvàri
àngize	سبب	Àmid
àngize	دلیل	Àmid
ànjam	انتهاء	Moin
aqaz	اول	Ànvàri
aqaz ha	اوایل	Ànvàri
aqazi	ورودی	Bàhram beiguy
aqaziye	ورودیه	Bàhram beiguy
Àràb	(عرب (اسم خاص	Moin
Àràb ha	اعراب	Moin
àrrabe	ارابه	Ànvàri
àrzesh	اعتبار	Moin
àrziz	قلع	Ànvàri
Àshkan i (Part i)	اشکانی	Danesh name
Àshkan i ha (Part ha)	اشکانیان	Danesh name
ashkar	مشخص	Ànvàri
ashkar shod	کشف شد	Bàhram beiguy
ashub	هرج و مرج	Àmid
astan	آستان	Ànvàri
astàr	آستر	Ànvàri
ava	صدا	Moin
avam	زمان	Mackenzie

irani	farsarabi	nevisànde ye vajhe ye Iran i
avam	دوره	Mackenzie
avam ha	دوران	Bàhram beiguy
avànd	ظرف	Moin
avànd ha	ظروف	Bàhram beiguy
Aye	آیت	Ànvàri
Aye	آیه (اسم خاص)	Danesh name
Aye ha	آیات	Ànvàri
ayin	سنت	Àmid
ayin	مذهب	Àmid
àyuxshust	فلز	Mackenzie
àyuxshust ha	فلزات	Bàhram beiguy
àyuxshust kar i	فلزکاری	Bàhram beiguy
àz su ye	توسط	Bàhram beiguy
azin koni	تزیین	Ànvàri
azin koni ha	تزیینات	Bàhram beiguy
ba	توسط	Bàhram beiguy
ba àbzar	به وسیله	Bàhram beiguy
ba kelk	به وسیله قلم	Bàhram beiguy
bàha	قیمت	Àmid
bàha dar	قیمتی	Moin
bàhre bàri	استفاده	Bàhram beiguy
bàhre mànd	برخوردار	Ànvàri
balesh	رشد	Moin
bàrày (bàrge ye àyuxshust i)	ورقه فلزی	Bàhram beiguy
bare	مورد	Ànvàri
bàrge	ورق	Moin
bàrge ye àyuxshust i (bàrày)	ورقه فلزی	Bàhram beiguy
barik	دقیق	Moin
bàrxord	ضربه	Moin
bàrxord e xayesk	ضربه چکش	Bàhram beiguy
bashànde	موجود	Moin
bàxsh	ناحیه	Ànvàri
bàxsh ha	نواحی	Bàhram beiguy
baxtàr	غرب	Moin

irani	farsarabi	nevisànde ye vajhe ye Iran i
baz dar	مانع	Moin
baz guy	بیان گر	Ànvàri
be ràvan	معمولاً	Bàhram beiguy
be soxàn e digàr	به عبارت دیگر	Ànvàri
be zende gi ye xod donbale dad	به عمرخود ادامه داد	Bàhram beiguy
berenj	برنج	Moin
besyar	زیاد	Moin
biruni	خروجی	Bàhram beiguy
biruniye	خروجیه	Bàhram beiguy
bum	منطقه	Ànvàri
bum ràhi	مهاجرت	Bàhram beiguy
càmd vaj	جمله	Bàhram beiguy
càvapey (càmd vajhe ye peyvàste)	عبارت	Bàhram beiguy
cehre	صورت	Moin
cire	متصرف	Ànvàri
cire shodànd	متصرف شدند	Bàhram beiguy
ciz	شیء	Àmid
ciz ha	اشیاء	Ànvàri
ciz ha ye àyuxshust i	اشیای فلزی	Bàhram beiguy
dade setàde	داد وستد	Bàhram beiguy
dàfsh	جنوب	Mackenzie
dapày (dastan àz pàyam bàr)	حدیث	Bàhram beiguy
dapày ha	احادیث	Bàhram beiguy
dàr ayànde	بعدها	Bàhram beiguy
dàr dàst giri	تصرف	Bàhram beiguy
dàr dàst nà àd (nà mi bashàd)	دردست نیست	Bàhram beiguy
dàr e dàrun i	درورودی	Bàhram beiguy
dàr hengam e kar	درحین کار	Bàhram beiguy
dàrun	داخل	Moin
dàrun i	ورودی	Bàhram beiguy
dashtar (àz dashtàn)	مالکیت	Bàhram beiguy
dashtar e minàv i	مالکیت‌های معنوی	Bàhram beiguy

irani	farsarabi	nevisànde ye vajhe ye Iran i
dashte àd	داشته است	Bàhram beiguy
degàr gun i	تغییر	Ànvàri
degàr gun i	تحول	Ànvàri
degàr gun i	تبدیل	Moin
degàr gun i yaft	تبدیل شد	Bàhram beiguy
del xah	مورد نظر	Bàhram beiguy
Deylàm ha	دیلمیان (اسم خاص)	Danesh name
digàr	سایر	Ànvàri
donbale	ادامه	Ànvàri
donbale	تداوم	Bàhram beiguy
donbale yaft	ادامه یافت	Bàhram beiguy
doràxsh	جلا	Moin
Ermitajh	آرمیتاژ (اسم خاص)	Danesh name
Eslam	اسلام	Moin
Eslam	اسلام	Danesh name
fàra	ماوراء	Bàhram beiguy
fàra gir	شامل	Àmid
fàra rud	ماوراء النهر	Bàhram beiguy
fàravan i	وفور	Ànvàri
fàraz	اوج	Moin
fàrman dàh	امیر	Ànvàri
fàrman ran	حاکم	Ànvàri
fàrman ran ha	حکام	Ànvàri
fàrman rani	حکومت	Bàhram beiguy
fàrnud	دلیل	Àmid
gàc	گچ	Àmid
gàran	مهم	Mackenzie
gàrayesh	علاقه	Ànvàri
gàrde	طرح	Ànvàri
gàrdune	گردونه	Ànvàri
Geràm	گرم (اسم خاص , واحد بین المللی)	Ànvàri
gis	گیس	Ànvàri
gohàr	جواهر	Moin

irani	farsarabi	nevisànde ye vajhe ye Iran i
gohàr dar	مرصع	Bàhram beiguy
gostàresh	رواج	Bahram beiguy
govah mànd	مستند	Bàhram beiguy
gozinesh	انتخاب	Ànvàri
gun a gun	متنوع	Ànvàri
gun a gun ànd (mi bashànd)	متنوع هستند	Bàhram beiguy
gune	جنس	Moin
Gurkan ha	گورکانیان (اسم خاص)	Danesh name
guya	حاکی	Bàhram beiguy
guya ye an àd	حاکی از آن است	Bàhram beiguy
Hàlàb	حلب (اسم خاص)	Danesh name
hàmad	کمال	Àmid
hànay	تأثیر	Àmid
hànay	نفوذ	Àmid
hànay	اثر	Àmid
hànay pàziri	تأثیرپذیری	Bàhram beiguy
Hàrat	هرات	Danesh name
Hàxamànesh	هخامنش (اسم خاص)	Danesh name
Hàxamànesh i	هخامنشی (اسم خاص)	Danesh name
Hàxamànesh i ha	هخامنشیان (اسم خاص)	Danesh name
Helen	هلنی	Danesh name
Hellas	یونان	Danesh name
hengam	حین	Ànvàri
hezar	کیلو	Moin
hezar Geràm	کیلوگرم	Bàhram beiguy
honàr ha ye ayin i	هنرهای سنتی	Bàhram beiguy
honàr ha ye saxte	هنرهای صناعی	Bàhram beiguy
honàr mànd ha	هنرمندان	Danesh name
Ilxan ha	ایلخانان (اسم خاص)	Danesh name
in	این	Ànvàri
in jur i	به این ترتیب	Bàhram beiguy
ja	جایگاه	Ànvàri
ja	نقطه	Bàhram beiguy
ja	قرار	Bàhram beiguy

irani	farsarabi	nevisànde ye vajhe ye Iran i
ja	مکان	Moin
ja be ja i	انتقال	Ànvàri
ja gereftàn (giridàn)	سکونت گزیدن	Bahram beiguy
ja gereftànd	قرارگرفتند	Bàhram beiguy
ja giri	سکونت	Bahram beiguy
ja ha	نقاط	Bàhram beiguy
ja mi dàhànd	قرارمی دهند	Bàhram beiguy
ja mi daràd	قراردارد	Bàhram beiguy
jabop (jam e bozorg e paye dar)	بادیاب	Bàhram beiguy
jam	جام	Àmid
jam e bozorg e paye dar (jabop)	بادیاب	Bàhram beiguy
jur	ترتیب	Bàhram beiguy
kànde kar i	حکاکی	Ànvàri
kar bàri	کاربرد	Bàhram beiguy
kar e honàr i	اثر	Ànvàri
kar ha ye honàr i	آثار	Ànvàri
kar ja	کارگاه	Bàhram beiguy
kàrane	حاشیه	Àmid
kàrane dàfsh	حاشیه جنوبی	Bàhram beiguy
ke àz anha	که ازجمله	Bàhram beiguy
kelk	قلم	Moin
kelk zàn	قلم زن	Bàhram beiguy
kelk zàni	قلم زنی	Bàhram beiguy
keshvàr i	ملی	Àmid
kohàn xane	موزه	Bàhram beiguy
kohàn xane ye astan e pak Reza i	موزه آستان قدس رضوی	Bàhram beiguy
kohàn xane ye keshvàr i	موزه ملی	Bàhram beiguy
korf	قیر	Àmid
Kufe	کوفه	danesh name
Kufe i	کوفی	Bàhram beiguy
Mad	ماد (اسم خاص)	Danesh name
mah	قمر	Moin

irani	farsarabi	nevisànde ye vajhe ye Iran i
Marlik	مارلیک (اسم خاص)	Danesh name
Màrv	مرو (اسم خاص)	Danesh name
Mazàndàr ha	مازندران (اسم خاص)	Bàhram beiguy
mes	مس	Àmid
mes àrziz	مفرغ	Bàhram beiguy
mesàrziz	برنز	Bàhram beiguy
Mesr	مصر	Danesh name
mi bashàd	موجود است	Bàhram beiguy
mi bashànd	هستند	Bàhram beiguy
mi daràn d	دارند	Bàhram beiguy
minàv	روح	Bàhram beiguy
minàv i	باطنی	Bàhram beiguy
minàv i	معنوی	Ànvàri
minàv i	روحانی (دنیا)	Ànvàri
minàv i	غیرمادی	Bàhram beiguy
miyan	بین	Moin
miyan rud ha	بین النهرین	Bàhram beiguy
Monqol	مغول (اسم خاص)	Danesh name
Mosul	موصل (اسم خاص)	Danesh name
nà àd (nà mi bashàd)	نیست	Bàhram beiguy
nà mi daràd	ندارد	Bàhram beiguy
nabud	نابود	Ànvàri
nam i	معروف	Ànvàri
namide mi shàvànd	عبارت است از	Bàhram beiguy
negah	نظر	Àmid
negare	نقش	Àmid
negare ha	نقوش	Bàhram beiguy
negaresh	رسم	Moin
nemune i àz	ازجمله	Ànvàri
Nesa	نسا (اسم خاص)	Danesh name
noxost in	اولیه	Bàhram beiguy
ostan e payàg	استان مرکزی	Bàhram beiguy
pak	قدس	Moin
Pars	پارس (اسم خاص)	Danesh name

irani	farsarabi	nevisànde ye vajhe ye Iran i
Pars ha	پارسیان	Bàhram beiguy
Part	پارت	Danesh name
pàrva ye kàm	کم توجهی	Bàhram beiguy
pàrxi (pàràstesh xane ye Eslam)	مسجد	Bàhram beiguy
pàrxi ye adine	مسجد جامع	Bàhram beiguy
pàs in	بعد	Moin
payàg	مرکز	Mackenzie
payàg ha	مراکز	Bàhram beiguy
payan	آخر	Ànvàri
payan ha	اواخر	Bàhram beiguy
paye paye	تدریج	Bàhram beiguy
pàyu (pul e àyuxshust i)	سکه	Bahram beiguy
pey ràvi	تقلید	Moin
pey ràvi kàrd	مورد تقلید قرار داد	Bàhram beiguy
peydayesh	ایجاد	Moin
peydayesh e sàmire ha	ایجاد خطوط	Bàhram beiguy
peydayesh giràND	ایجاد شوند	Bàhram beiguy
Peykàre	مجسمه	Ànvàri
peyvànd	نسبت	Àmid
peyvànd dade mi shàvàd	نسبت داده می‌شود	Bàhram beiguy
picide	مفتول	Ànvàri
pishe	صنعت	Moin
posht i ban i	حمایت	Àmid
posht i ban i shod	مورد حمایت قرار گرفت	Bàhram beiguy
pul e àyuxshust i (pàyu)	سکه	Bahram beiguy
Qazan xan	غازان خان (اسم خاص)	Danesh name
ràde	رده	Ànvàri
rah	طریق	Àmid
ràva	معمول	Bàhram beiguy
ràvan	متداول	Bàhram beiguy
ràvan	رایج	Ànvàri
Reza i	رضوی	Bahram beiguy
rixt	شکل	Moin

irani	farsarabi	nevisànde ye vajhe ye Iran i
rixt gereft	شکل گرفت	Bahram beiguy
rixte gàr i	ریخته گری	Moin
Rom	رم (اسم خاص)	Danesh name
roqàn	روغن	Moin
rud	نهر	Bàhram beiguy
rud ha	نهرین	Bahram beiguy
ruye	سطح	Àmid
ruye ye avànd	سطح ظرف	Bahram beiguy
ruz ane	متداول	Bàhram beiguy
sàde	قرن	Ànvàri
Sàfàv	صفو(اسم خاص)	Moin
Sàfàv i	صفوی (اسم خاص)	Moin
Sàfàv i ha	صفویان (اسم خاص)	Moin
Sàka	سکا (اسم خاص)	Danesh name
Sàka ha	سکایان (اسم خاص)	Bahram beiguy
Sàka ha	سیت‌ها (اسم خاص)	Danesh name
Sàka ha	اسکیت‌ها (اسم خاص)	Danesh name
sal màh	تاریخ	Àmid
Sàljuq i	سلجوقی (اسم خاص)	Danesh name
Sàljuq i ha	سلجوقیان (اسم خاص)	Danesh name
Saman i	سامانی (اسم خاص)	Danesh name
Saman i ha	سامانیان (اسم خاص)	Danesh name
Sàmàrkànd	سمرقند (اسم خاص)	Danesh name
sàmire	خط	Àmid
sàmire ha	خطوط	Bàhram beiguy
sàng ab	سنگاب	Ànvàri
sàng in i	وزن	Moin
Sasan i	ساسانی (اسم خاص)	Moin
Sasan i ha	سامانیان (اسم خاص)	Moin
sàvar	سوار	Moin
sàxt i	شدت	Ànvàri
saxtar	تشکیل	Bàhram beiguy
saxtar	ساخت	Bahram beiguy
saxtar e fàrman rani	تشکیل حکومت	Bàhram beiguy

irani	farsarabi	nevisànde ye vajhe ye Iran i
saxte	صناعی	Ànvàri
saxte shode	مصنوعی	Ànvàri
Seluk i	سلوکی (اسم خاص)	Danesh name
Seluk i ha	سلوکیان (اسم خاص)	Danesh name
sepàs	بعد	Moin
shayeste	مناسب	Moin
shegerd	سبک	Àmid
shive	مکتب	Ànvàri
shiyar	شیار	Moin
shode àd (mi bashàd)	شده است	Bahram beiguy
shokufa i	رونق	Àmid
sim	نقره	Àmid
sim i	سیمین	Àmid
sini	سینی	Àmid
sokre	بادیه	Ànvàri
surax surax	مشبک	Ànvàri
surax surax kar i	مشبک کاری	Bàhram beiguy
Sure	سوره (اسم خاص)	Danesh name
Suriye	سوریه (اسم خاص)	Danesh name
tabide	مفتول	Ànvàri
tàh	انتهاء	Ànvàri
tàxte	لوح	Ànvàri
tàxte ye sim i	لوح سیمین	Bàhram beiguy
taze	جدید	Moin
tazesh	هجوم	Bàhram beiguy
tazesh	حمله	Moin
Teymur i	تیموری	Danesh name
Teymur i ha	تیموریان (اسم خاص)	Danesh name
Tork ostan	ترکستان (اسم خاص)	Danesh name
vaj	کلمه	Moin
vidazih	محلول	Mackenzie
vijhe	خاص	Moin
viran	ویران	Ànvàri
xavàr	شرق	Àmid

irani	farsarabi	nevisànde ye vajhe ye Iran i
xayesk	چکش	Moin
Xoda	خدا	Ànvàri
Xoda ha	خدایان	Ànvàri
yad gar	اثر	Bàhram beiguy
yad gar ha	آثار	Bàhram beiguy
yad gar ha ye gàran	آثارمهم	Bàhram beiguy
yek i àz	ازجمله	Ànvàri
Yeshua	مسیح	Danesh name
zàr	طلا	Àmid
zàr i	زرین	Moin
zay ruz	میلاد	Bàhram beiguy
zay ruz e Yeshua	میلاد مسیح	Bàhram beiguy
zende gi	عمر	Moin
zir	تحت	Moin
zir e hànay e	تحت تأثیر	Bàhram beiguy
zivàr	زیور	Moin
zivàr àbzar ha	زیورآلات	Bahram beiguy
zivàr àbzar ha ye gohàr dar	زیورآلات مرصع	Bahram beiguy
zivàr koni	ترصیع	Bàhram beiguy
zivàr koni ye àyuxshust ha	ترصیع فلزات	Bàhram beiguy
zoqal	زغال	Moin